

บทที่ 3 วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องแนวโน้มและอัตราการเจริญเติบโตของเงินทุนภายในของสหกรณ์ ออมทรัพย์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำกัด ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ เศรษฐกิจและพฤติกรรมทางการเงินของสมาชิก ศึกษาแนวโน้มเงินทุนภายในของสหกรณ์และ พยากรณ์แนวโน้มเงินทุนภายในของสหกรณ์ใน 5 ปีข้างหน้า โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

สถานที่ดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษานี้ สถานที่ดำเนินการศึกษา คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำกัด เลขที่ 3 ถนนราชดำเนินนอก แขวงบ้านพานถม เขตพระนคร จังหวัดกรุงเทพฯ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ จำกัด ใน 4 ภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้) จำนวน 2,766 คน

ขนาดของตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมจากประชากร โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ค่าความคลาดเคลื่อน (การศึกษาครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ 0.1)
แทนค่าตามสูตร ได้ดังนี้

$$n = \frac{2,766}{1 + 2,766(0.1)^2}$$
$$= 96.51 \sim 97 \text{ คน}$$

โดยผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 หาจำนวนตัวอย่างตามจังหวัด ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้น (Stratified Sampling) โดยทำการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ใช้สูตรคำนวณ ดังนี้ (สุวรรณ รุวโชติ, 2544: 56)

$$\text{จำนวนตัวอย่างตามเขต} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 100 คน ตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างของ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำกัด

จังหวัด	ประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
ภาคเหนือ		
1. กำแพงเพชร	7	-
2. เชียงราย	11	-
3. เชียงใหม่	59	3
4. ตาก	10	-
5. นครสวรรค์	21	1
6. น่าน	8	-
7. พะเยา	11	-
8. พิจิตร	20	1
9. พิษณุโลก	46	2

ตาราง 2 (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
10. เพชรบูรณ์	10	-
11. แพร่	9	-
12. แม่ฮ่องสอน	6	-
13. อุตรดิตถ์	14	1
14. ลำปาง	20	1
15. ลำพูน	13	1
16. สุโขทัย	10	-
17. อุทัยธานี	9	-
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
18. กาฬสินธุ์	15	1
19. ขอนแก่น	40	2
20. ชัยภูมิ	9	-
21. นครราชสีมา	23	1
22. บุรีรัมย์	11	-
23. มหาสารคาม	19	1
24. มุกดาหาร	11	-
25. ร้อยเอ็ด	11	-
26. ศรีสะเกษ	10	-
27. สุรินทร์	11	-
28. หนองคาย	10	-
29. หนองบัวลำภู	11	-
30. อุครธานี	32	2
31. อุบลราชธานี	12	-
32. อำนาจเจริญ	10	-
33. ยโสธร	13	1
34. สกลนคร	14	1
35. เลย	5	-

ตาราง 2 (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
36. นครพนม	10	-
ภาคกลาง		
37. กรุงเทพมหานคร	1,647	60
38. ฉะเชิงเทรา	8	-
39. ชัยนาท	48	2
40. นครนายก	7	-
41. นครปฐม	15	1
42. นนทบุรี	9	-
43. ปทุมธานี	11	-
44. ประจวบคีรีขันธ์	8	-
45. พระนครศรีอยุธยา	16	1
46. เพชรบุรี	22	1
47. ราชบุรี	19	1
48. ลพบุรี	16	1
49. สมุทรปราการ	9	-
50. สมุทรสงคราม	13	1
51. สมุทรสาคร	7	-
52. สระบุรี	15	1
53. สิงห์บุรี	22	1
54. สุพรรณบุรี	24	1
55. อ่างทอง	18	1
56. ตราด	11	-
57. ชลบุรี	19	1
58. สระแก้ว	8	-
59. จันทบุรี	8	-
60. ปราจีนบุรี	7	-
61. กาญจนบุรี	18	1

ตาราง 2 (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
62. ระยอง	10	-
ภาคใต้		
63. ชุมพร	7	-
64. นครศรีธรรมราช	15	1
65. นราธิวาส	17	1
66. พัทลุง	11	-
67. สงขลา	34	2
68. สุราษฎร์ธานี	28	2
69. ยะลา	9	-
70. สตูล	11	-
71. ภูเก็ต	9	-
72. ระนอง	11	-
73. ตรัง	7	-
74. พังงา	7	-
75. กระบี่	11	-
76. ปัตตานี	13	1
รวม 76 จังหวัด	2,766	100

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละจังหวัดตามสัดส่วนทั้งหมดแล้ว จะทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) จากจำนวนสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละจังหวัด เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละจังหวัดตามที่คำนวณได้ในขั้นตอนที่ 2 ด้วยการเก็บข้อมูลจากสมาชิกที่มาใช้บริการกับสหกรณ์จนครบจำนวนที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการศึกษาประกอบด้วย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งคำถามปลายเปิด (open - ended question) และคำถามปลายปิด (close - ended question) แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคม และเศรษฐกิจ ของสมาชิก ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนผู้พึงพิง รายได้ ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน อายุการทำงาน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออมของสมาชิก ประกอบด้วย แหล่งเงิน ออม รูปแบบการออม ปริมาณการออม วัตถุประสงค์ของการออม และสาเหตุที่สมาชิกใช้/ไม่ใช้ บริการเงินฝากกับสหกรณ์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการจูงใจให้สมาชิกมีการออมเพิ่มขึ้นทั้งในรูปของทุนเรือนหุ้น และเงินฝาก

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากงบการเงิน (ประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน และรายละเอียดประกอบงบการเงิน) รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ ในปี พ.ศ. 2543 - 2552 เอกสารทางวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องแนวโน้มและอัตราการเจริญเติบโตของเงินทุนภายในของสหกรณ์ ออมทรัพย์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำกัด ดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive method) เป็นการนำข้อมูลส่วนบุคคล สภาพสังคม และเศรษฐกิจของสมาชิก ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออมของสมาชิก และข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในวิธีการ หรือกลยุทธ์ในการจูงใจให้สมาชิกเดิมมีการออมเพิ่มขึ้นทั้งในรูปของทุนเรือนหุ้น และเงินฝาก มาวิเคราะห์ ประมวลผล และจัดระเบียบข้อมูลใหม่ให้สามารถลำดับเป็นขั้นตอนที่เข้าใจง่าย ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในการวิเคราะห์และนำเสนอในรูปตารางและการพรรณนาประกอบ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยวิเคราะห์แนวโน้มเพื่อหาแนวโน้มของเงินทุนภายในของสหกรณ์ ในช่วงเวลา 10 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2543 - 2552) และศึกษาอัตราการเจริญเติบโตของเงินทุนภายในของสหกรณ์ 5 ปีในอนาคต (พ.ศ. 2553 - 2557) โดย

2.1 การวิเคราะห์แนวโน้มเงินทุนภายในของสหกรณ์ ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์อัตราร้อยละของแนวโน้มโดยวิธีอัตราร้อยละของปีฐานคงที่ โดยใช้ข้อมูลงบการเงินเฉลี่ย 10 ปี (พ.ศ. 2543 - 2552) เป็นฐาน เพื่อหาแนวโน้มการออม จากสูตร

$$g_t = \frac{X_t}{X_{\text{ปีฐาน}}} \times 100$$

โดยให้ g_t คือ อัตราการเพิ่มลดของปีที่ต้องการหา

x_t คือ ตัวเลขของรายการตามปีที่ต้องการหาอัตราเพิ่ม (ลด)

$x_{\text{ปีฐาน}}$ คือ ตัวเลขของรายการในปีที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณ

2.2 การพยากรณ์แนวโน้มเงินทุนภายในในอนาคต (ปี พ.ศ. 2553 - 2557) โดยศึกษาอัตราการเจริญเติบโตของเงินทุนภายใน (Growth Rate) ซึ่งคำนวณได้ ดังนี้

1) การคำนวณค่าปัจจัย (factor) ของมูลค่าปัจจุบันมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ค่าปัจจัย} = \frac{\text{มูลค่าสิ้นปี } n}{\text{มูลค่าต้นปี } n}$$

n = ช่วงปีกำหนดในการหาอัตราการเจริญเติบโต (ช่วงปี พ.ศ. 2553 - 2557)

มูลค่าสิ้นปี มูลค่าต้นปี คือ มูลค่าของเงินรับฝากของสหกรณ์

2) เปิดตาราง compound value of interest factor (CVIF) (ภาคผนวก ก) ณ ปีที่ n ซึ่งอาจจะไม่เท่ากับค่าปัจจัยที่คำนวณได้ในข้อ 1) จึงต้องทำการเลือกค่าปัจจัยตัวที่สูงกว่า และตัวที่ต่ำกว่าค่าปัจจัยที่คำนวณได้

3) เทียบบัญญัติไตรยางศ์ ค่าปัจจัย ณ อัตราตัวที่ต่ำ และตัวสูง เทียบกับค่าปัจจัยที่คำนวณได้จากข้อ 1) เพื่อทราบอัตราการเจริญเติบโตของเงินรับฝาก ใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2553 - 2557)